

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Inovace jako motor nových obchodních modelů

(průzkumné stanovisko)

(2016/C 303/04)

Zpravodajka: Ariane RODERT

Spoluzpravodaj: Oliver RÖPKE

Dne 16. prosince 2015 požádal pan Boereboom, generální ředitel na Ministerstvu sociálních věcí a zaměstnanosti Nizozemska, Evropský hospodářský a sociální výbor jménem nadcházejícího nizozemského předsednictví Rady o vypracování průzkumného stanoviska k tématu

Inovace jako motor nových obchodních modelů.

(průzkumné stanovisko)

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 10. května 2016.

Na 517. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 25. a 26. května 2016 (jednání dne 25. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 131 hlasy pro, 3 členové se zdrželi hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Evropa stojí před složitými problémy, které si žádají modernizaci sociálních a ekonomických modelů. Podmínkou dosažení pokroku, růstu a blahobytu v Evropě je posun směrem k inovační ekonomice.

1.2 V této souvislosti se objevují inovativní koncepce a obchodní modely, které jsou projevem určitého posunu od tradičních inovací k inovacím zohledňujícím technická, environmentální a sociální hlediska a zaměřujícím se na život a blahobyt lidí.

1.3 EHSV proto vyzývá Evropskou komisi, aby vypracovala rámec politiky na podporu těchto nově se rozvíjejících obchodních modelů. Toho je možné dosáhnout uznáním, propojením a podporou ústředních koncepcí těchto podnikových modelů, které vycházejí z teorií, jako jsou společné hodnoty, kolektivní dopad, měření dopadů, partnerství typu helix (tedy partnerství akademické sféry, podnikatelského a veřejného sektoru, případně občanské společnosti a dalších sektorů) a sociální inovace.

1.4 Tento rámec zahrnuje příznivé prostředí odstraňující překážky a rozšíření tradičního pojetí podniků. Pozornost je třeba věnovat otázkám zadávání veřejných zakázek, regulaci příznivě nakloněné inovacím, speciálně uzpůsobenému finančnímu nástroji, lepšímu zacílení podpory ze strukturálních fondů, potenciálním daňovým pobídkám, odborné přípravě, podpoře a modernizaci dovedností, a to zejména s ohledem na digitalizaci a robotizaci.

1.5 Je velmi důležité, aby členské státy a evropské orgány a instituce plně uznaly a prosazovaly „spravedlivější“ obchodní modely, které se zaměřují na dosažení inovací pro sociální rozvoj tím, že do vykazování ekonomického pokroku začleňují i měření sociálního dopadu.

1.6 EHSV vyzývá Komisi, aby do tvorby evropského pilíře sociálních práv plně začlenila zásady balíčku týkajícího se sociálních investic a jejich návaznost na sociální inovace, protože mnohé z těchto nových obchodních modelů jsou konkrétní realizací těchto zásad.

1.7 Členské státy a Komise musí zajistit, aby byly sociální inovace plně začleněny do inovačních programů. Pro sociální inovace je nutné plně využít finanční podporu EU, jako je program Horizont 2020, přičemž by tato podpora měla být hodnocena na základě míry technického využití (všemi zúčastněnými stranami) a politického dopadu.

1.8 Členské státy a orgány a instituce EU musí zásady inovací začlenit do politiky týkající se podniků s cílem zajistit příznivé klima, které inovace podporuje, vítá, oceňuje a dále šíří. Toto klima v sobě nese prvky, jako je experimentování, nové formy partnerství a rozšířený pohled na tvorbu hodnot ve společnosti.

1.9 EU se v rámci iniciativ inovační politiky musí více zaměřit na podporu a ochranu malých a středních podniků, zejména podniků sociální ekonomiky, mikropodniků a rodinných podniků, a všech druhů začínajících podniků, aby zlepšila podmínky pro udržitelnost a jejich další zakládání/rozšiřování.

1.10 Iniciativy v rámci politik zaměřených na čtvrtou průmyslovou revoluci, jakož i související politiky jako např. v oblasti oběhového hospodářství, ekonomiky sdílení a funkční ekonomiky musí nové inovativní obchodní modely plně zohledňovat. Toho lze dosáhnout podporou přizpůsobení všech stávajících podniků a modelů, podporou vzniku nových a nekonvenčních forem podniků, navazováním nových vztahů a prostřednictvím upravených modelů spolupráce.

1.11 EHSV vyzývá Komisi, aby do nadcházejícího přezkumu strategie jednotného trhu, k němuž má dojít v roce 2017, plně začlenila tyto nové obchodní modely a aby v tomto směru navrhla nová opatření.

1.12 Jako u všech podniků i v souvislosti s novými obchodními modely je nezbytné, aby plně respektovaly zásady důstojné práce, sociální práva zaměstnanců a úlohu sociálních partnerů.

2. Úvod

2.1 Rychlý nástup nové společenské reality vyžaduje nové společenské a ekonomické modely, které přetvoří Evropu v moderní a celosvětově konkurenceschopnou ekonomiku.

2.2 Abychom dosáhli růstu za účelem pokroku, sociální soudržnosti a blahobytu, je nutné změnit způsob myšlení ohledně inovací. Tento nový způsob uvažování se odráží v inovacích a výzkumu na celém světě a zaujímá jej řada podniků usilujících o sociální, environmentální i hospodářský růst a dopad. Očekávání spotřebitelů a poptávka navíc naznačují, že je tento přístup podporován. Velmi dobře to dokládá vznik iniciativ, jako je spoluspotřebitelství, oběhové hospodářství či ekonomika sdílení. Tyto iniciativy mají společný základ v novém souboru hodnot a ve snaze o inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění v zájmu dosažení pokroku, který v sobě spojuje technické, environmentální a sociální inovace.

2.3 Účelem tohoto stanoviska je prozkoumat některé nové koncepce, které mají zásadní význam pro inovace, jež podněcují nové obchodní modely. Jako příklad poslouží zejména podniky sociální ekonomiky. Toto stanovisko vychází z *acquis* EHSV v této oblasti, a zejména z výsledků práce na projektu EHSV týkajícím se sociálních podniků⁽¹⁾. Toto stanovisko se nezabývá pojetím oběhového hospodářství, spoluspotřebitelství, funkční ekonomiky či ekonomiky sdílení ani politikou v oblasti inovací nebo malých a středních podniků. Těmto tématům se věnují jiná související stanoviska EHSV.

(¹) <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.social-entrepreneurship-make-it-happen>.

3. Nově vznikající koncepce

3.1 Šíření sociálních a společenských inovací jako podnikový model

3.1.1 Evropa stojí před složitými společenskými výzvami, s nimiž si stávající systémy nedokážou poradit. To naznačuje nutnost změnit model chování, což vyžaduje nový způsob myšlení a inovativní řešení. Těmto inovacím se často říká sociální nebo společenské inovace. Pojem sociální inovace teprve vzniká, ovšem nejčastěji používaná definice pochází ze zprávy BEPA: „Sociální inovace je sociální svými prostředky a cíli. Jako doplnění lze uvést, že sociální inovace jsou konkrétně nové myšlenky (produkty, služby a modely), jež současně uspokojují sociální potřeby (účinněji než alternativní řešení) a vytvářejí nové sociální vztahy nebo formy spolupráce. Jinými slovy jsou sociální inovace nejen přínosné pro společnost, ale rovněž zlepšují akceschopnost společnosti“⁽²⁾. Sociální inovace se objevují ve všech odvětvích, nejsou ničím novým, ale jejich společným znakem je, že nakonec vedou k systémové změně.

3.1.2 V akademickém světě se dnes pojmem inovace rozumí více než jen technický rozvoj. Výzkumní pracovníci se nyní shodují, že inovace a výzkum musí zohledňovat technická, environmentální a sociální hlediska. Existuje vzájemná závislost mezi sociálními, digitálními a technickými inovacemi. Digitální technologie v tomto ohledu plní úlohu nástroje podporujícího sdílení a posílení akceschopnosti občanů, přičemž hlavním cílem jsou sociální inovace.

3.1.3 Sociální inovace se projevují jinak než technické inovace. Řídí se potřebou, která často reaguje na určité společenské problémy, nebo se zaměřují na konkrétní skupinu uživatelů, přičemž zohledňují sociální, environmentální a ekonomická hlediska. Nejúspěšnější sociální inovace jsou založené na komplexním myšlení, které nakonec vede k systémové změně, a nikoli na řešení jednotlivých problémů nebo témat.

3.1.4 Východiskem sociálních inovací je určité etické či ideové hledisko nebo hledisko obecného zájmu. Důkazem toho je úloha, kterou občanská společnost sehrává dnes – stejně jako v minulosti – při formování systémů sociálního zabezpečení. Sociální inovace jsou možná novým pojmem, jejich existence však žádnou novinkou není.

3.1.5 Sociální inovace vychází ze zásady otevřené komunikace a společného řešení problémů se zapojením různých zúčastněných subjektů a s využitím různých postupů, jejichž cílem je podnítit nalezení nových řešení. Sociální inovace boří zdi oddělující jednotlivá odvětví a trhy a nahrazují logiku konkurence řešeními založenými na spolupráci a dlouhodobém partnerství. Jde o sdílení navazující na vývoj spojený s otevřenými zdroji a uplatňující nekonkurenční přístupy.

3.1.6 Sociální inovace nabízí základní vymezení pro Evropu a budou podporovat „skutečné sociálně tržní hospodářství“ ve smyslu článku 2 Lisabonské smlouvy. Podmínkou toho však je, aby se tyto inovace zaměřovaly jednoznačně na cíle, jakými jsou začlenění a rovnost. Díky tomu se pak urychlí další společenské inovace.

3.2 Přezkum tvorby hodnot z hlediska společné hodnoty

3.2.1 Stále se zvyšuje povědomí o tom, že jádrem přitažlivého způsobu podnikání je komplexnější pohled na tvorbu hodnot – v rovině hospodářské, sociální i environmentální. Skutečnost, že hospodářský zisk se vytváří či zvyšuje na základě větší sociální a environmentální hodnoty je zřetelným dokladem toho, že hospodářský růst souvisí se sociálním a environmentálním pokrokem. Tento jev se označuje jako vytváření společné hodnoty, což je pojem, kterým se zabývá řada výzkumných pracovníků⁽³⁾.

⁽²⁾ Zdroj: http://ec.europa.eu/archives/bepa/pdf/publications_pdf/social_innovation.pdf.

⁽³⁾ <https://hbr.org/2011/01/the-big-idea-creating-shared-value/ar/1>.

3.2.2 Klíčovým prvkem této strategie je posun od standardu optimalizace krátkodobých finančních výsledků k vytváření ekonomické hodnoty způsobem, kterým se dosahuje i sociálního pokroku a hodnoty pro společnost. Společná hodnota se může stát hybnou silou další vlny inovací a růstu produktivity ve světové ekonomice.

3.2.3 Podpora skutečného sociálně tržního hospodářství vyžaduje zavádění takových forem investic, které se konkrétně zaměřují na rozvoj participativnějšího a demokratičtějšího hospodářství více podporujícího začlenění. To vyžaduje komplexní finanční ekosystém, kde za pozornost stojí zejména hybridní a smíšené formy kapitálu, což je téma, kterým se EHSV již dříve zabýval⁽⁴⁾.

3.2.4 Uplatňování logiky společné hodnoty znamená, že vytváření hodnoty už nepředstavuje přenos stávající hodnoty, ale zvýšení celkové sociální, environmentální a ekonomické hodnoty. Dále poukazuje na to, že trh už není definován pouze z ekonomického hlediska, ale zahrnuje také sociální a environmentální aspekty. Jedním z klíčových prvků koncepce společné hodnoty je to, že tato koncepce využívá silných stránek a odlišností soukromého sektoru a sektoru občanské společnosti a uplatňuje model spoluvytváření, který v konečném důsledku vede k vytváření nových trhů a jejich růstu.

3.3 Využívání partnerského přístupu

3.3.1 Nalezení účinných řešení složitých společenských problémů často vyžaduje úzkou spolupráci mezi vládou, trhem a občanskou společností. Toto partnerství je založeno na hlubokém porozumění hlediskům jednotlivých zúčastněných subjektů a na rychlém rozhodování a empatickém přístupu.

3.3.2 Inovace založené na spolupráci, spoluvytváření a meziodvětvovém přístupu mají obrovské výhody proti způsobům, jimiž společnost řešila společenské problémy v minulosti. V rámci tohoto přístupu je nejdůležitější včas shromáždit zúčastněné subjekty, aby mohly společně definovat sdílený společenský cíl a stanovit další postup.

3.3.3 Je třeba poznamenat, že jelikož se inovace často objevují v místním kontextu blízko skutečným potřebám, musí být pozornost a podpora zaměřeny na celou společnost. Shromáždění a sdílení těchto místních zkušeností má velký potenciál, mnoho z nich lze opětovně použít a rozšířit v dalších regionech a zemích.

3.4 Úsilí o kolektivní dopad

3.4.1 Jak již bylo uvedeno, rozsáhlé společenské změny vyžadují širokou koordinaci, sladění a partnerství napříč odvětvími. Jedním z výsledků musí navíc být kolektivní dopad.

3.4.2 Kolektivní dopad se opírá o závazek skupiny hlavních zúčastněných subjektů napříč jednotlivými odvětvími, přičemž se zaměřuje na společný program týkající se řešení konkrétního sociálního nebo společenského problému. Dalšími předpoklady jsou centralizovaná infrastruktura, specializovaný personál, strukturovaný proces, společné měření, stálá komunikace a vzájemně se posilující činnosti mezi všemi účastníky. K rozsáhlým společenským změnám dojde spíše v důsledku lepší meziodvětvové koordinace než díky jednotlivým organizacím.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 13, 15.1.2016, s. 152.

3.5 Uplatňování měření sociálního dopadu

3.5.1 Jestliže má pojem inovací zahrnovat nejen technická, ale i sociální a environmentální hlediska, je třeba měřit pokrok odlišně. EHSV se již dříve zabýval tématy (jako např. měření sociálního dopadu⁽⁵⁾ či ekonomika pro společné blaho⁽⁶⁾), kde byla jednoznačně prokázána potřeba širšího pohledu na výsledky a vykazování.

3.5.2 Po dlouhou dobu se výsledky standardně měřily pomocí ekonomických ukazatelů. Stále častější výskyt hybridních struktur přinášejících inovace však vyžaduje vytvoření souboru nových a komplexních ukazatelů, které budou měřit sociální, environmentální a ekonomické dopady.

3.5.3 Uplatňování zásad měření sociálního dopadu vyžaduje přístup založený na účasti jednotlivých zainteresovaných subjektů, společné porozumění a stanovení klíčových výsledků i společné nastavení ukazatelů. Díky tomu bude možné zachytit skutečně vytvořenou hodnotu. Důraz je kladen na posun od vykazování hospodářských výsledků k měření činitelů, jakými jsou společenský vklad, výstup, výsledek či dopad. Je důležité, aby zúčastněné subjekty tyto pojmy chápaly stejně vzhledem k tomu, že jsou uplatňovány jak v kontextu inovací, tak v podnikatelském kontextu.

3.6 Inovace a důstojná práce

3.6.1 Sociální a technické inovace mohou mít obrovský dopad na organizaci práce a pracovní podmínky zaměstnanců. Větší individualizace, širší autonomie a flexibilita pracovních vztahů by neměly vést ke zhoršení sociální ochrany. Aby inovativní modely uspěly, musí i ve změněném prostředí nadále zajistit dodržování zásad důstojné práce⁽⁷⁾.

3.6.2 Inovace půjdou ruku v ruce s obecným sociálním pokrokem, pouze pokud se na nich budou podílet všechny zúčastněné strany a tyto inovace pro ně budou přínosné, pokud přidaná hodnota bude spravedlivě rozdělena a nedojde k porušení sociálních práv. I v nových podmínkách musí být nadále zaručena sociální ochrana zaměstnanců.

3.6.3 Totéž platí pro individuální sociální práva zaměstnanců, zejména pokud jde o pracovní podmínky a odměňování. Inovativní modely a zejména digitalizace často vedou k vyšší míře individualizace na pracovišti a ohrožují sociální standardy. Udržitelné inovativní modely musí respektovat práva zaměstnanců a jejich pracovní podmínky, a to i v měnícím se pracovním světě.

3.6.4 Nové inovativní obchodní modely musí podporovat kolektivní práva zaměstnanců, jejich praktické uplatňování a úlohu sociálních partnerů. Sociální partneři, kolektivní smlouvy a zapojení pracovníků jsou často zdrojem inovací, neboť společně vytvářejí potřebné rámcové podmínky.

3.6.5 Sociální dialog a komplexní kolektivní dohody by měly být nadále podporovány, protože mohou rovněž přispět ke zlepšení rámcových podmínek nutných k přechodu k inovativním obchodním modelům. „Sociální pravidla hry“ bylo v minulosti často třeba přizpůsobit novému technickému a sociálnímu vývoji a totéž bude nutné i do budoucna. Viz například přerozdělení práce (například zkrácení pracovní doby).

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 170, 5.6.2014, s. 18.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 13, 15.1.2016, s. 26.

⁽⁷⁾ Podle MOP sledují zásady důstojné práce tyto cíle: uplatňování základních pracovních norem, možnost důstojné práce za postačující příjem, posílení sociálního zabezpečení a posílení dialogu mezi sociálními partnery.

4. Podpora různých podnikových modelů – příklad podniků sociální ekonomiky

4.1 EHSV poukazuje na nutnost ocenit a prosazovat plnou rozmanitost a pluralitu modelů podnikání a podnikových modelů, které společně tvoří jednotný trh⁽⁸⁾. EHSV disponuje konkrétními odbornými znalostmi, pokud jde o podniky sociální ekonomiky (sociální podniky). Sociální podniky a podnikatelé v sociální oblasti ztělesňují několik pojetí, o nichž bylo pojednáno výše, a dobře dokumentují hybridní formy podnikových modelů, které se v Evropě začínají objevovat.

4.2 V Evropě existují více než 2 miliony sociálních podniků, které vytvářejí 10 % HDP. V mnoha členských státech je však toto odvětví nové a málo rozvinuté, což naznačuje významnou příležitost pro rozvoj. Občanská společnost a sociální ekonomika jsou úzce propojeny a prostřednictvím inovací přispěly ke vzniku důležitých systémových změn ve společnosti, jako je péče o děti, nemocnice, podpora osobní samostatnosti a nezávislého života starších osob a osob se zdravotním postižením, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem, pracovní integrace a (sociální) bydlení, jakož i k četným vědeckým objevům a poznatkům.

4.3 Při provozování hospodářské činnosti se sociální podniky soustředí na konkrétní uživatelskou skupinu, na nenaplněnou potřebu ve společnosti nebo na zaplnění určité mezery, experimentují a inovují řešení. Zisk reinvestují, aby splnily sociální poslání a docílily dopadu. Zcela nedávno se sociálním podnikům dostalo zvláštního uznání, protože nabízejí zajímavé řešení vytvořením dvojí hodnoty, a to sociální díky své činnosti (sociální soudržnost nebo začlenění) a ekonomické (prostřednictvím obchodování, založení podniku a poskytnutí zaměstnání).

4.3.1 Podpora inovací a tvořivosti závisí na všech zainteresovaných stranách, jakož i na chování a postojích. Proto je velmi důležité nejen posílit odvětví sociálních podniků, ale rovněž zajistit otevřený postoj vůči jiným rozličným modelům, které se objevují. Je třeba pěstovat kulturu spolupráce a společných hodnot, což je zásada, která byla již od počátku ukotvena například v sociální ekonomice. S ohledem na to, že sociální podniky prostřednictvím inovací vytvářejí nové tržní příležitosti, je třeba věnovat zvláštní pozornost ochraně těchto subjektů, aby se mohly nadále rozvíjet.

4.3.2 Zejména je třeba poznamenat, že výzkum ukazuje, že v sociálních podnicích jsou ženy zastoupeny mnohem více než v podnicích tradičních. Kromě toho studie shromažďující údaje rozdělené podle pohlaví ukázaly, že v některých evropských zemích počet žen podnikajících v sociální oblasti dokonce převažuje nad počtem mužů. Tyto studie rovněž naznačují, že podnikatelky v sociální oblasti jsou inovativnější než muži podnikající v této oblasti a na inovace vydají méně peněz⁽⁹⁾. Tento výzkum ukazuje na významnou oblast rozvoje se zvláštním zaměřením na podporu žen v rámci sociálního podnikání.

5. Vytvoření příznivého prostředí pro nové a inovativní obchodní modely

5.1 Nové a inovativní obchodní modely, jako jsou sociální podniky, jsou součástí oficiální ekonomiky a nejsou v rozporu s jinými obchodními modely. V měnícím se společenském prostředí Evropy je třeba klást důraz na zachycení všech forem inovací, jejichž výsledkem jsou nové obchodní modely. I když tyto nové modely vycházejí z mnoha pojetí, o nichž pojednává kapitola 3, většina stávajících programů pro podporu, rozvoj a rozběh podniků, jakož i další nezbytné podmínky, jako jsou právní předpisy a finanční nástroje, často tyto rozličné obchodní modely nepodporují, jelikož velká část podpory a politik je v současnosti navržena pro standardní, tradičnější model společnosti a s ním spjatou logiku. Z tohoto důvodu a s cílem zajistit podporu pro celé spektrum různých obchodních modelů vznikajících v Evropě by se měly zohlednit následující prvky.

⁽⁸⁾ Úř. věst. C 318, 23.12.2009, s. 22.

⁽⁹⁾ WEstart: Mapování sociálního podnikání žen v Evropě, 2015.

5.1.1 V případě sociálních podniků se EHSV aktivně zasazuje o vytvoření komplexního ekosystému, který bude přizpůsobený jedinečným vlastnostem tohoto konkrétního obchodního modelu⁽¹⁰⁾. Podobně **je třeba vypracovat rovněž ekosystémy pro jiné nové a hybridní koncepty podnikání**. Kromě toho je nutné stávající podporu aktualizovat a přizpůsobit ji, aby se vztahovala i na tyto nové modely, jakož i pomoci stávajícím podnikům přizpůsobit se novým trendům a uplatňovat je. Ideální ekosystém zahrnuje prvky jako např. přizpůsobený finanční ekosystém s řešeními v oblasti hybridního kapitálu, lepší formy zadávání veřejných zakázek, individualizovanou podporu rozvoje podnikání a uplatňování měření sociálních dopadů. To má zásadní význam pro podporu vzniku a udržitelnosti všech obchodních modelů.

5.1.2 Inovace již není lineární. Pro nalezení budoucích řešení je nezbytné zkombinovat technické, environmentální a sociální aspekty inovací. Úplné začlenění těchto koncepcí bude vyžadovat nový pohled na **vykazování pokroku – vykazování, které bude založeno na výsledku nebo dopadu**. V tomto ohledu jsou důležité zejména dva prvky: vytváření společných hodnot a trojí zodpovědnost (zajišťující, že dosažení sociálního, environmentálního a ekonomického pokroku má stejnou váhu). Dojde-li k uznání celkové hodnoty prostřednictvím kolektivního dopadu ekonomických, sociálních a environmentálních hledisek, začnou rychle vznikat nové typy hybridních podniků. Společné hodnoty jsou stále ještě v plenkách. Proto je nezbytné, aby manažeři získávali nové dovednosti a znalosti a vlády se naučily provádět regulaci tak, aby podporovala společné hodnoty a jejich vznik neztěžovala.

5.1.3 Klíčovou úlohu při správném rozdělování zdrojů ve společnosti sehrávají finanční trhy. Jejich **zvýšená orientace na krátké období je však v přímém rozporu** s požadavky na řešení dlouhodobých potřeb společnosti. Této problematice se věnují nejrůznější zprávy⁽¹¹⁾. Podniky musí mít prostor pro investice do budoucnosti, které budou vytvářet hodnoty pro investory, stejně jako pro společnost jako celek. To bude vyžadovat nové systémy, které odmění chování investorů v dlouhodobém horizontu. Význam veřejného financování, mnohdy jako součást řešení v oblasti smíšeného kapitálu, zde představuje důležitý prvek, který často podtrhuje rozvoj podniků.

5.1.4 Mají-li se inovace stát motorem nových obchodních modelů, je třeba **kulturu podporující inovace neustále prosazovat**. Pro posílení inovační kultury v Evropě je třeba podporovat experimentální režimy, které oceňují úspěch i neúspěch (jako součást učení). Anž by se zásada předběžné opatrnosti stala překážkou pro inovace, doplňkově k této zásadě by se měla uplatňovat „zásada inovací“, která bude zohledňovat dopad právních předpisů a regulace na inovace. Výchozím bodem může být vytváření procesů a systémů v návaznosti na koncepci partnerství prostřednictvím zapojení všech zúčastněných klíčových subjektů (zajišťováním otevřených fór, prostoru pro dialog a setkání v rámci spolupráce). Tyto procesy už v Evropě probíhají a jejich posílení, sdílení a šíření by mohlo být snadné⁽¹²⁾.

5.2 Zásadní význam pro zakládání nových podniků v Evropě má **politická vůle a vlastní odpovědnost**. Vytváření ucelených programů politiky, které budou přizpůsobené potřebám podpory jednotlivých obchodních modelů, a to na úrovni EU i na úrovni členských států, je rozhodující. Je zřejmé, že má-li v Evropě dojít k růstu a blahobytu, je nutné přejít k ekonomice a společnosti založených na inovacích. Aby tohoto účinku bylo dosaženo, mělo by se náležitě využít právních předpisů a politiky v oblasti vnitřního trhu. Přezkum strategie jednotného trhu, který má být proveden v roce 2017, je příležitostí zvážit nová opatření v tomto směru.

5.2.1 Vzhledem k důrazu na společné hodnoty a trojí zodpovědnost má zásadní význam odpovídající a trvalá podpora poskytovaná **základnímu a aplikovanému výzkumu**, který je lůňní budoucích inovací. Činnost těchto nových obchodních modelů je navíc třeba rovněž podchytit **statisticky**, aby tak této politice mohla být poskytnuta co nejhodnější podpora.

⁽¹⁰⁾ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.social-entrepreneurship-make-it-happen>.

⁽¹¹⁾ The Kay Review, 2012: https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/253454/bis-12-917-kay-review-of-equity-markets-final-report.pdf.

⁽¹²⁾ Europe Tomorrow – projekty Loss (FR) a unMonastery (IT).

5.2.2 Je důležité **vytvářet povědomí** o různých podobách inovací a inovátorů. Sociální podniky a občanská společnost se často mylně nepovažují za inovátory. Zvýšení viditelnosti sociálních inovací a zajištění jejich uznání výslovným oceněním jejich širokého přínosu pro společnost povede k vícerym inovacím napříč odvětvími.

5.2.3 EU nadále sehrává zásadní úlohu tím, že shromažďuje a sdílí nové iniciativy, vytváří příznivé prostředí a zajišťuje, aby klíčové politické iniciativy skutečně tyto nové trendy podchytily. Komise má dobré předpoklady k tomu, aby napomáhala této **výměně osvědčených postupů a modelů hodných následování**.

V Bruselu dne 25. května 2016.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS
